

Integrovaná ochrana rostlin z pohledu ústředního úřadu pro ochranu rostlin

Od počátku roku 2014 platí v České republice ustanovení unijních i národních předpisů o zavedení tzv. obecných zásad integrované ochrany rostlin (IOR). S ohledem na současnou širokou diskuzi zaměřenou na rozsah aplikace IOR je vhodné zejména připomenout, že IOR je standardně a rutinně využívána v České republice v rámci dobré zemědělské praxe již mnoho let.

Jak tedy k tomuto staronovému fenoménu mají zemědělci přistupovat?

IOR je dle unijní i národní legislativy systém osmi vzájemně provázaných zásad, jejichž uplatňování (a kontrola dodržování) se podřizuje obecné definici IOR, uvedené ve směrnici EP a Rady 200/128/ES. Např. střídání plodin není důležitější než upřednostňování nechemických metod a naopak, ale zároveň ani střídání plodin ani upřednostňování nechemických metod nepředstavuje ještě integrovanou ochranu rostlin. Proto je zcela reálná situace, kdy v rámci podnikatelského záměru příslušného podniku, výběru dané plodiny, vlivu ročníku (počasí, tlaku škodlivých organismů..) a dalších podmínek nebude možno uplatnit zcela všech osm obecných zásad IOR, aniž by došlo ke „snížení použití přípravků na ochranu rostlin na úroveň, kterou již nelze z hospodářského hlediska odůvodnit“. Tato legislativně založená podmínka totiž určuje rozsah použití přípravků na ochranu rostlin v rámci IOR.

Rozpory existují také v souvislosti s povinností upřednostnit nechemické metody ochrany rostlin, pokud tyto metody zajistí účinnou ochranu proti dotčeným škodlivým organismům. Neplatí totiž tvrzení, že registrovaný přípravek musí být již na základě udělení registrace považován za přípravek s dostatečnou účinností, který v souvislosti se zásadami integrované ochrany rostlin musí být použit. Volba použitého přípravku je zcela na rozhodnutí profesionálního uživatele přípravků, neboť musí respektovat výše uvedené místní podmínky.

Kontrolu dodržování obecných zásad IOR provádí Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ) na základě tzv. kontrolního bodového systému. Tento kontrolní bodový systém respektuje zcela obecně platnými předpisy stanovenou povinnost, že všichni profesionální uživatelé jsou povinni uplatňovat vyhláškou č. 205/2012 Sb. stanovených osm obecných zásad IOR v jejich komplexním dopadu na ekonomický efekt podnikání daného subjektu. Přitom žádný obecně platný právní předpis ani kontrolní systém ÚKZÚZ nestanoví, že je některá z obecných zásad IOR významnější než jiná.

Doporučujeme v souvislosti se zaváděním a kontrolou dodržování IOR sledovat především internetové stránky ministerstva zemědělství eAGRI v sekci Zemědělství/Udržitelné používání pesticidů a internetové stránky ÚKZÚZ.

Ministerstvo zemědělství

květen 2014